

แนวทางการแก้ไขปัญหาวุฒิกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

โรงเรียนอนุบาลท่าหลวง อำเภอท่าหลวง จังหวัดลพบุรี

Solutions for solving the bullying behavior of secondary school students at
Anuban Tha Luang school, Tha Luang district, Lopburi province

ชญาพิมพ์ บุญจริง^{*1}

Chayaphim Boonjing^{*1}

^{1*}หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

^{*1}Bachelor of Education Faculty of Humanities and Social Sciences, Thepsatri Rajabhat University, Thailand

Corresponding's author's e-mail: Chayaphim9538@gmail.com^{*1}

Received: March 15, 2024

Revised: April 27, 2024

Accepted: May 04, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 2) สาเหตุการเกิดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และ 3) หาแนวทางการลดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอนุบาลท่าหลวง อำเภอท่าหลวง จังหวัดลพบุรี เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน การวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนอนุบาลท่าหลวงจำนวน 114 คน ใช้การเลือกแบบเจาะจง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การสังเกต นักเรียนจำนวน 31 คน และการสัมภาษณ์ครู นักเรียน จำนวน 9 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย ผลจากการศึกษาพบว่า 1) พฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ส่วนใหญ่มาจากปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียน คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยจิตลักษณะ ปัจจัยจิตสังคม และปัจจัยด้านการใช้สื่อและอินเทอร์เน็ต 2) สาเหตุการเกิดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เกิดมาจากความไม่สมบูรณ์ของครอบครัว การใช้ความรุนแรงในครอบครัว ความคับข้องใจของตนเอง การแสดงพฤติกรรมตามเพื่อนและรุ่นพี่ เพื่อนไม่ให้ลอกงานหรือการบ้าน และ 3) แนวทางการลดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอนุบาลท่าหลวง อำเภอท่าหลวง จังหวัดลพบุรี ด้วยการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในภาพรวมคะแนนหลังการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: พฤติกรรมการกลั่นแกล้ง, นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น, แนวทางแก้ไขปัญหา

Abstract

The objectives of this study were to: 1) investigate bullying behavior among secondary school students. 2) to study causes of bullying behavior among secondary school students, and 3) to reduce

bullying behavior among secondary school students at Anuban Tha Luang School, Tha Luang District, Lopburi Province. This research was a combination of research. This quantitative research employed a questionnaire to collect data from 114 secondary school students using purposive sampling. Data analysis statistics included percentage, mean, and standard deviation. Moreover, this study observed 31 students and interviewed nine people, including teachers and students. Analyzed the data by analytic induction. The results were as follows: 1) Bullying behavior among secondary school students was mainly based on factors affecting their bullying behavior, including psychological factors and social factors. Media and Internet use factors. 2) The reason for bullying behavior among secondary school students is due to family imperfection, domestic violence, self-complaints, acting according to friends and seniors, friends not to plagiarize, or homework. 3) According to the guidelines for reducing bullying behavior among secondary school students in Anuban Tha Luang, Tha Luang District, Lopburi Province, by organizing overall student development activities, the scores after learning management were higher than before at a statistically significant.05 level.

Keywords: bullying behavior, secondary school students, solution

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พฤติกรรมกรกลั่นแกล้งของนักเรียนในโรงเรียนกลายเป็นปัญหาระดับโลก ในปี ค.ศ. 1996 องค์การอนามัยโลก ประกาศรับรองปัญหาความรุนแรงในเยาวชน ว่าเป็นปัญหาระดับต้น ๆ ที่ทุกประเทศ ต้องรับมือป้องกันและแก้ไขให้มีความสำคัญกับ พฤติกรรมกรกลั่นแกล้งของนักเรียนเพราะถือเป็นจุดเริ่มต้นของความก้าวร้าวไปสู่ความรุนแรงในอนาคต ผลการสำรวจ พบว่า นักเรียนประเทศญี่ปุ่นมีพฤติกรรมกรกลั่นแกล้งมากที่สุด ถึงร้อยละ 60 รองลงมาคือ ประเทศไทย ร้อยละ 40 (ชุดินาถ ศักรินทรกุล และ อลิสา วัชรสินธุ, 2557) ซึ่งในประเทศไทยมีการสำรวจปัญหาพฤติกรรมกรกลั่นแกล้งนักเรียนอย่างจริงจัง ในช่วงปี พ.ศ. 2549 โดยได้เก็บข้อมูลจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไปจนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนในพื้นที่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 3,047 คน พบว่า นักเรียน ร้อยละ 40 รายงานว่า นักเรียนถูกรังแกหรือเป็นผู้รังแกเสียเอง เมื่อเปรียบเทียบลักษณะการกลั่นแกล้ง เมื่อ พิจารณาลักษณะการกลั่นแกล้งของนักเรียน จำแนกตามภูมิภาค พบว่า ภาคเหนือมีพฤติกรรมสูงสุดถึงร้อยละ 44 รองลงมา ภาคกลาง ร้อยละ 40 ภาคตะวันตก ร้อยละ 39 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 35 และภาคใต้ ร้อยละ 27 ลักษณะของ พฤติกรรมนักเรียนในทุกภูมิภาคของประเทศไทยเป็นการละเมิดทางวาจาที่พบมากที่สุด โดยในภาคกลางเป็นการล้อเลียน ซึ่ง นักเรียนชายจะมีพฤติกรรมกรกลั่นแกล้งมากกว่านักเรียนหญิง (พรพรรณ ทองทะนงศักดิ์, 2560; สมบัติ ตาปัญญา, 2550) การกลั่นแกล้งกันในโรงเรียนเป็นอีกหนึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นและพบบ่อยมากในโรงเรียน ซึ่งปัญหาข้างต้นเป็นปัญหาที่พบเห็นได้ใน ทุกโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็น โรงเรียนรัฐบาล หรือเอกชนโดยปัญหาการกลั่นแกล้งในโรงเรียนถือเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสังคม สถาบันการศึกษา นักเรียนที่รังแกผู้อื่น และนักเรียนที่ถูกรังแก โดยผลกระทบที่เกิดจากการกลั่นแกล้งในโรงเรียนในปัจจุบันมี ความรุนแรงมากกว่าในอดีต เนื่องจากผลกระทบการกลั่นแกล้งในอดีตไม่อาจส่งผลถึงขั้นการตัดสินใจฆ่าตัวตายเพราะสังคม สมัยก่อนไม่มีลักษณะเป็นสังคมที่โดดเดี่ยว มีคนรอบข้างคอยช่วยเหลือ และคนในครอบครัวมีความใกล้ชิดกันมากกว่าสังคมใน ปัจจุบัน ซึ่งในปัจจุบันภัยที่เกิดจากการกลั่นแกล้งสามารถนำไปสู่การฆ่าตัวตายและการก่ออาชญากรรมรุนแรงต่อผู้อื่นจนถึงขั้น เสียชีวิต นอกจากลักษณะของสังคมในปัจจุบันเป็นสังคมโดดเดี่ยว เทคโนโลยีที่ทันสมัยและอินเทอร์เน็ต ทำให้คนในสังคม

แยกตัวออกจากกันมากยิ่งขึ้น เมื่อเกิดปัญหากับเด็กซึ่งเป็นวัยที่มีความเปราะบาง ไม่รู้จะหาทางออกอย่างไร และไม่รู้ว่าจะปรึกษาใคร เพื่อหาทางแก้ไขปัญหาคาดคนรับฟัง จึงนำไปสู่ความรุนแรงที่มากกว่าในอดีต ดังนั้น จะเห็นได้ว่าผู้ที่กลั่นแกล้งหรือผู้ที่ถูกกลั่นแกล้งย่อมสามารถพัฒนาไปเป็นผู้ใหญ่ที่ใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหาในอนาคตได้ หากไม่มีการยับยั้งหรือแก้ไขปัญหาคารก่กลั่นแกล้งในโรงเรียนอย่างจริงจัง ทั้งนี้ เด็กและเยาวชนเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการช่วยพัฒนาประเทศในอนาคต จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเข้ามาดูแลและแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นอย่างจริงจัง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความรุนแรงในเด็กและเยาวชนขึ้นในสังคม (นวกัทร ณรงค์ศักดิ์ และอารณีย์ วิวัฒนาภรณ์, 2563)

การวิจัยนี้ศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนอนุบาลท่าหลวงถือเป็นอีกหนึ่งโรงเรียนที่มีโอกาสที่เกิดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากเป็นโรงเรียนขยายโอกาสที่มีนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลจนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีจำนวนทั้งหมด 199 คน ซึ่งนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นช่วงวัยที่กำลังเข้าสู่ในวัยรุ่นที่รักอิสระ เสรีภาพ ไม่ชอบอยู่ในกฎเกณฑ์ ส่งผลทำให้นักเรียนในช่วงวัยอื่นเกิดการลอกเลียนแบบพฤติกรรมมาจก่ให้เกิดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งเพิ่มมากขึ้น และพฤติกรรมที่นักเรียนมักแสดงออก คือ การทำร้ายร่างกายเล็กน้อยจนถึงขั้นบาดเจ็บ การผลักให้ล้ม ตบ ตี เตะ ต่อย ฯลฯ ทางคำพูด การใช้ถ้อยคำที่หยาบคาย การล้อปมด้อยทางรูปร่าง และการล้อชื่อพ่อแม่ที่พบมากที่สุดภายในโรงเรียน หากไม่มีการยับยั้งหรือแก้ไขปัญหาก็อาจทำให้เกิดการพัฒนาความก้าวร้าวไปสู่ความรุนแรงในอนาคต (โรงเรียนอนุบาลท่าหลวง, 2566)

ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาถึงสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอนุบาลท่าหลวง จังหวัดลพบุรี ว่ามีสาเหตุใด โดยผู้วิจัยคาดหวังว่าหากได้ทราบถึงปัจจัยของการเกิดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งก็จะช่วยเป็นแนวทางที่จะนำมาใช้แก้ปัญหาพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อันเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอน ผู้บริหาร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำผลการวิจัยไปเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการวางนโยบาย หรือแนวทางในการจัดกิจกรรมเพื่อลดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และเพื่อให้ นักเรียนกลุ่มดังกล่าวมีการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอนุบาลท่าหลวง อำเภอนำหวง จังหวัดลพบุรี
2. เพื่อศึกษาสาเหตุการเกิดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอนุบาลท่าหลวง อำเภอนำหวง จังหวัดลพบุรี
3. เพื่อหาแนวทางการลดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอนุบาลท่าหลวง อำเภอนำหวง จังหวัดลพบุรี

การทบทวนวรรณกรรม

คำว่า พฤติกรรมการกลั่นแกล้ง ได้มีนักวิชาการในต่างประเทศ เช่น ริกบี้ (Rigby) ได้ให้ความหมายว่า การแสดงออกของพฤติกรรมที่มีความต้องการจะทำร้ายบุคคลอื่นและมีแนวโน้มของการกระทำพฤติกรรมดังกล่าวซ้ำอีก (Rigby, 2007) นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการและหน่วยงานในประเทศ เช่น นวียา นิยมธรรม ได้ให้ความหมายของคำว่าพฤติกรรมการกลั่นแกล้งในลักษณะต่าง ๆ ว่าเป็น การแสดงพฤติกรรมรุนแรงเพื่อทำร้ายผู้อื่นทางร่างกายหรือจิตใจอันได้แก่ การบังคับ กีดกันผู้อื่นจากสังคม ส่งผลต่อผู้ถูกกลั่นแกล้งซึ่งการกลั่นแกล้งมักเกิดขึ้นบนพื้นฐานที่ว่าผู้กลั่นแกล้งมีอำนาจเหนือมากกว่าผู้ถูกกลั่น โดยเป้าหมายล้วนเป็นเด็กที่มีความหลากหลายทางเพศ เด็กพิการและเด็กที่มีความต้องการพิเศษ หรือเด็กที่มีรูปแบบต่างจาก

ผู้อื่น (นวิยา นิยม-ธรรม, 2558) สามารถจำแนกออกเป็นประเภทต่าง ๆ (ภัทรจรัส บำรุงพงษ์, 2562) ได้ดังนี้ การจำแนกตามลักษณะการกระทำ การจำแนกตามลักษณะทิศทางของบุคคลที่ถูกกระทำ และการจำแนกตามยุคสมัย โดยทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการกลั่นแกล้ง ได้แก่ ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของซิกมันด์ ฟรอยด์ สรุปได้ว่า สาเหตุของการเกิดความก้าวร้าวเป็นผลมาจากสัญชาตญาณและบุคลิกภาพซึ่งเป็นสิ่งที่ติดตัวมาตั้งแต่กำเนิด โดยพฤติกรรมให้เกิดความก้าวร้าวที่แสดงออกมาที่จะทำร้ายบุคคลอื่นล้วนเกิดจากสัญชาตญาณและการอบรมสั่งสอนเลี้ยงดูของคนในครอบครัว ตรงกันข้ามถ้าไม่ทำร้ายบุคคลอื่น บุคคลนั้นจะเกิดการคับข้องใจ (1939 อ้างถึงในนัสสรา หงส์ร่อน, 2563)

พฤติกรรมการกลั่นแกล้งเป็นการกระทำพฤติกรรมเพื่อมุ่งจะทำร้ายผู้อื่นหรือเหยื่อ ไม่ว่าจะทางกาย ทางวาจา ส่งผลต่อจิตใจทำให้ผู้อื่นเกิดความวิตกกังวลด้วยวิธีการต่าง ๆ ด้วยการบีบบังคับ หรือใช้คำหยาบคาย (ธนัชชา วงษ์ทองคำ, 2564; จิรดา ประสาทพรศิริโชค, 2562) ซึ่งพฤติกรรมการกลั่นแกล้งมีแนวโน้มที่เกิดจากเพศชายมากกว่าเพศหญิง (เนรัญชรา ไชยยา, 2559) โดยพฤติกรรมที่แสดงออกมาล้วนเกิดมาจากหลายปัจจัย ประกอบด้วย ความคับข้องใจ การควบคุมตัวเอง ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับ การรับรู้การยอมรับจากเพื่อน สมาชิกในครอบครัว การเห็นคุณค่าในตัวเอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตและสื่อ (อัสนี อนุตธโต, 2563; หทัยภัทร โอสุวรรณ, 2562; ญาดา หิรัญยานันท์, 2564) ด้วยปัจจัยที่กล่าวมาข้างต้นนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าพฤติกรรมการกลั่นแกล้งที่เกิดขึ้นล้วนมีผลต่อระดับปัจเจกบุคคล ครอบครัว และสังคม ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาหาแนวทางการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียน โดยมีตัวแปรอิสระคือ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยจิตลักษณะ ปัจจัยจิตสังคม และปัจจัยด้านการใช้สื่อและอินเทอร์เน็ต และตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการกลั่นแกล้ง

กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวทางการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอนุบาลท่าหลวง อำเภوتاหลวง จังหวัดลพบุรี เป็นการวิจัยแบบผสมระหว่างเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (อัสนี อนุตธโต, 2563 ; ธนัชชา วงษ์ทองคำ, 2564 ; เนรัญชรา ไชยยา, 2559 ; ญาดา หิรัญยานันท์, 2564 ; จิรดา ประสาทพรศิริโชค, 2562 ; หทัยภัทร โอสุวรรณ, 2562) โดยมีกรอบแนวคิด ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวการกลั่นแกล้งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอนุบาลท่าหลวง อำเภอท่าหลวง จังหวัดลพบุรี เป็นการวิจัยแบบผสมผสานระหว่างเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อให้การวิจัยบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยจึงกำหนดวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนโรงเรียนอนุบาลท่าหลวงทั้งเพศชาย และเพศหญิง จำนวน 199 คน (โรงเรียนอนุบาลท่าหลวง, 2566) โดยทำการเจาะจงเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ทั้งเพศชาย และเพศหญิง จำนวน 114 คน และกลุ่มทดลอง จำนวน 31 คน คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 หมายเหตุที่เลือกเนื่องจากเป็นนักเรียนที่ไปปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 3 ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสอบถามและแบบทดสอบ โดยใช้แบบสอบถามจากโปรแกรม Google Form ซึ่งเป็นข้อคำถามปลายเปิดและปลายปิด ประกอบด้วย 4 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน ส่วนที่ 2 ข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียน ส่วนที่ 3 ข้อมูลพฤติกรรมการกลั่นแกล้ง และส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ และแบบทดสอบจากโปรแกรม Google Form เรื่อง คิดสัณนิทก่อนคิดจะกลั่นแกล้ง โดยเป็นข้อคำถามประเภทเลือกตอบแบบถูก - ผิด จำนวน 10 ข้อ

1.3 การสร้าง ตรวจสอบและทดลองเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ แบบสอบถามและแบบทดสอบ ในส่วนแบบสอบถามได้ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำข้อมูลที่ได้มาประมวลผลเพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาในการสร้างเครื่องมือแบบสอบถาม ดำเนินการสร้างตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ แล้วนำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อทำการตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความสอดคล้องของคำถามกับวัตถุประสงค์ จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อความเที่ยงตรงแล้วนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเที่ยง และความเชื่อมั่น นำมาปรับปรุงแก้ไขข้อคำถาม และจัดทำแบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และแบบทดสอบ ได้ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวลผลเพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาในการสร้างเครื่องมือแบบทดสอบ และปรึกษาขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา เกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบดำเนินการสร้างแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนตามวัตถุประสงค์และขอบเขตเนื้อหาที่กำหนดไว้ แล้วนำแบบทดสอบไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อทำการตรวจสอบและเสนอแนะเพิ่มเติม ปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบจนผ่านความเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามเพื่อให้แบบทดสอบมีความเที่ยงตรงแล้วจึงได้นำไปทดลองใช้ (Try out) เท่ากับ 0.88 โดยการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเที่ยงความเชื่อมั่น เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามและแบบทดสอบเป็นเครื่องมือหลัก มีหน่วยการวิเคราะห์ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนอนุบาลท่าหลวง จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 114 คน และกลุ่มทดลอง จำนวน 31 คน ที่ได้จากการคัดเลือกพื้นที่เป้าหมาย และมีการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นเวลาประมาณ 3 เดือน จากนั้นนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากภาคสนามมาแยกประเภทข้อมูล

1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามและแบบทดสอบ โดยนำแบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจสอบความถูกต้องและนำข้อมูลมาเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมในการวิเคราะห์ ด้วยค่าสถิติตามลักษณะต่าง ๆ ของข้อมูลด้วยการใช้สถิติเชิงพรรณนา เพื่อให้ทราบถึงลักษณะพื้นฐานทั่วไปโดยใช้ค่าวัดพื้นฐานทางสถิติต่าง ๆ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นต้น โดยใช้มาตราอัตราส่วน กำหนดมาตราวัด 5 ระดับ โดยแบ่งเป็น 5 ลำดับ (สุจรยา ทรัพย์ศิริโสภา, 2557) ดังนี้

- คะแนน 5 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
 คะแนน 4 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
 คะแนน 3 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
 คะแนน 2 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
 คะแนน 1 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

นำแบบทดสอบที่ได้รับมาตรวจสอบความถูกต้องและนำข้อมูลที่ตรวจสอบมาเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมในการวิเคราะห์เพื่อหาค่านัยสำคัญทางสถิติ

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ

2.1 กลุ่มตัวอย่างและกลุ่มเป้าหมาย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนอนุบาลท่าหลวง จำนวน 31 คน เลือกแบบเจาะจงเนื่องจากเป็นนักเรียนที่ไปปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 3 ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และกลุ่มเป้าหมายในการสัมภาษณ์ คือ ครู และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 จำนวน 9 คน เลือกแบบเจาะจง

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสังเกตพฤติกรรมและแบบสัมภาษณ์ โดยแบบสังเกตที่ใช้ในการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 ระหว่างการทำกิจกรรม และแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ให้ชัดเจนและแม่นยำมากยิ่งขึ้น โดยมีประเด็นในการสัมภาษณ์ ดังนี้

1. สถานการณ์และลักษณะของพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนมีลักษณะอย่างไร
2. ปัญหาของพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนมีอะไรบ้าง
3. สาเหตุของพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนมาจากสาเหตุใดบ้าง
4. แนวทางในการลดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนมีอะไรบ้าง
5. ท่านมีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการลดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนอย่างไร

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสังเกตพฤติกรรมและแบบสัมภาษณ์ โดยแบบสังเกตได้เก็บรวบรวมจากการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้นักเรียนเข้าใจสาเหตุ ผลที่เกิดขึ้นหลังจากการแสดงพฤติกรรมการกลั่นแกล้ง ระหว่างทำกิจกรรมได้มีการจดบันทึกพฤติกรรมของนักเรียน และการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างในการรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยได้สร้างความคุ้นเคยกับผู้ให้ข้อมูล และวิธีการสัมภาษณ์ของผู้วิจัยทำเป็นแบบทางการเน้นการสนทนา เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในตัวของผู้วิจัยและงานวิจัย

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสังเกตพฤติกรรมและแบบสัมภาษณ์ โดยการนำข้อมูลจากแบบบันทึกผลการจัดกิจกรรมที่เกิดขึ้นในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มาวิเคราะห์เนื้อหา แล้วประมวลผลในรูปความเรียงแบบบรรยายเชิงพรรณนา และนำแบบสัมภาษณ์ที่ได้รับจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างมาตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนตามที่ กำหนดไว้และนำข้อมูลที่ตรวจสอบแล้ววิเคราะห์เนื้อหาแบบอุปนัย

ผลการวิจัย

1. พฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอนุบาลท่าหลวงอำเภอท่าหลวง จังหวัดลพบุรี

สถานการณ์และลักษณะของพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นพบประเด็นคือ การล้อชื่อพ่อแม่โดยการใช้ชื่อพ่อแม่ของเพื่อนแทนชื่อเพื่อน อีกประเด็นคือ การทำร้ายร่างกายด้วยการตี ตบ ตะค่อม ถ่มน้ำลาย การกระชากหัว และการผลักเพื่อนลงฟุ่มไม้ อีกประเด็นคือ การเหยียดรูปลักษณ์ภายนอกเป็นการใช้วาจาที่รุนแรงในการเหยียดรูปลักษณ์ของเพื่อนด้วยการเหยียดสีผิว ทรงผม รูปร่าง และกลิ่นตัวของเพื่อน อีกประเด็นคือ การกีดกันเพื่อนโดยไม่ให้เพื่อนเข้าร่วม

กลุ่ม หรือเป็นการผลักดันเพื่อนออกจากกลุ่มด้วยการทอดทิ้ง อีกประเด็นคือ การว่าร้ายทางวาจาเป็นการใช้วาจาที่รุนแรงในการสนทนากับเพื่อน และประเด็นสุดท้ายคือ การว่าร้ายบนโลกออนไลน์ด้วยการใช้วาจาที่รุนแรงในการสนทนาภายในช่องแชทส่วนตัวบนโลกออนไลน์

การศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น จำนวน 114 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชายส่วนใหญ่อายุระหว่าง 14 – 16 ปี และส่วนใหญ่อายุมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ระหว่าง 3.01 – 3.50

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกลั่นแกล้งของนักเรียน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้ง ของนักเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ความคิดเห็นต่อการเห็นคุณค่าของตนเอง	3.53	0.74	มาก
ความคิดเห็นต่อการควบคุมตนเอง	3.53	0.74	มาก
ความคิดเห็นต่อความคับข้องใจ	3.23	0.82	ปานกลาง
ความคิดเห็นต่อความสัมพันธ์ของนักเรียนกับเพื่อน	3.77	0.69	มาก
ความคิดเห็นต่อความสัมพันธ์ของนักเรียนกับครอบครัว	3.42	0.85	ปานกลาง
ความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการใช้สื่อ	3.17	0.83	ปานกลาง
ความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้ง	2.71	1.20	ปานกลาง
รวม	3.35	0.60	ปานกลาง

การศึกษาข้อมูลพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น จำนวน 114 คน พบว่า ระดับความคิดเห็นของปัจจัยที่ส่งผลต่อการกลั่นแกล้งของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่ามากเป็นอันดับ 1 คือ ความคิดเห็นต่อความสัมพันธ์ของนักเรียนกับเพื่อน รองลงมาคือ ความคิดเห็นต่อการเห็นคุณค่าของตนเอง และความคิดเห็นต่อการควบคุมตนเอง รองลงมาอีกคือ ความคิดเห็นต่อความสัมพันธ์ของนักเรียนกับครอบครัว ความคิดเห็นต่อความคับข้องใจ ความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการใช้สื่อ และด้านที่มีค่าอันดับสุดท้าย คือ ความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้ง

2. สาเหตุการเกิดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอนุบาลท่าหลวง อำเภอท่าหลวง จังหวัดลพบุรี

สาเหตุของพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบประเด็นคือ ความไม่สมบูรณ์ของครอบครัว เนื่องจากพ่อแม่แยกทางกัน นักเรียนส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า และอา อีกพบประเด็นคือ การใช้ความรุนแรงในครอบครัว โดยผู้ปกครอง หรือพ่อแม่ใช้ความรุนแรงภายในครอบครัวซึ่งเกิดมาจากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งยุ่งเกี่ยวกับสารเสพติด อีกพบประเด็นคือ ความคับข้องใจของตนเอง การที่ตนเองถูกขัดขวาง และอึดอัดใจ อีกพบประเด็นคือ การแสดงพฤติกรรมตามเพื่อนและรุ่นพี่ การแสดงออกมาซึ่งพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงทางด้านร่างกาย และการล้อชื่อพ่อแม่ และประเด็นสุดท้ายคือ เพื่อนไม่ให้ลอกงานหรือการบ้าน การที่ตนเองไม่สามารถทำสิ่งที่ครูมอบหมายได้ จึงได้ไปขอความช่วยเหลือจากเพื่อนแต่เพื่อนไม่ให้ลอกงานหรือการบ้านจึงทำให้ตนเองแสดงออกซึ่งพฤติกรรมการกลั่นแกล้ง

3. แนวทางการลดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอนุบาลท่าหลวง อำเภอท่าหลวง จังหวัดลพบุรี

แนวทางในการลดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบประเด็นคือ การจัดกิจกรรม เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการกลั่นแกล้งให้กับนักเรียนภายในชั้นเรียน รวมไปถึงการจัดกิจกรรมเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออก อีกประเด็นคือการปรับปรุงตนเอง เป็นการเริ่มจัดการกับอารมณ์ปรับเปลี่ยนและพัฒนาตนเองให้ไปในทิศทางที่ดี อีกประเด็นคือ การให้คำปรึกษา เป็นการสนทนาระหว่างเพื่อนกับเพื่อนหรือการสนทนาระหว่างนักเรียนกับครู อีกประเด็นคือ การช่วยเหลือระหว่างเพื่อนกับเพื่อน เป็นการช่วยเหลือในขณะที่เพื่อนเดือดร้อนหรือต้องการความช่วยเหลือ ในฐานะเพื่อนหรือผู้ที่แข็งแกร่งกว่าก็จะเข้ามาให้การช่วยเหลือหรือห้ามคนที่เข้ามาทำร้าย และประเด็นสุดท้ายคือ การจัดทำคลิปวิดีโอเพื่อให้ความรู้ เป็นการจัดทำสื่อเพื่อให้ความรู้กับนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมการกลั่นแกล้ง โดยจัดทำสื่อผ่านทางแอปพลิเคชันและทำการเผยแพร่ผ่านทางเพจของโรงเรียน

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนคิดสัณนิคก่อนจะกลั่นแกล้ง จากการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องจำนวน 20 เรื่อง ผู้วิจัยได้เล็งเห็นแนวทางการลดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยได้ใช้กิจกรรมกลุ่มในการให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกัน พร้อมทั้งเปิดคลิปวิดีโอที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนภายในโรงเรียน เพื่อให้ผู้เรียนทราบผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำภายในคลิปวิดีโอที่ได้ถ่ายทอดออกมาให้กับผู้เรียนได้รับฟังรับชม โดยผลการเปรียบเทียบการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนคิดสัณนิคก่อนจะกลั่นแกล้งก่อนเรียนและหลังเรียน จากนักเรียน จำนวนทั้งสิ้น 31 คน ได้ผลการเปรียบเทียบ ดังตาราง 2

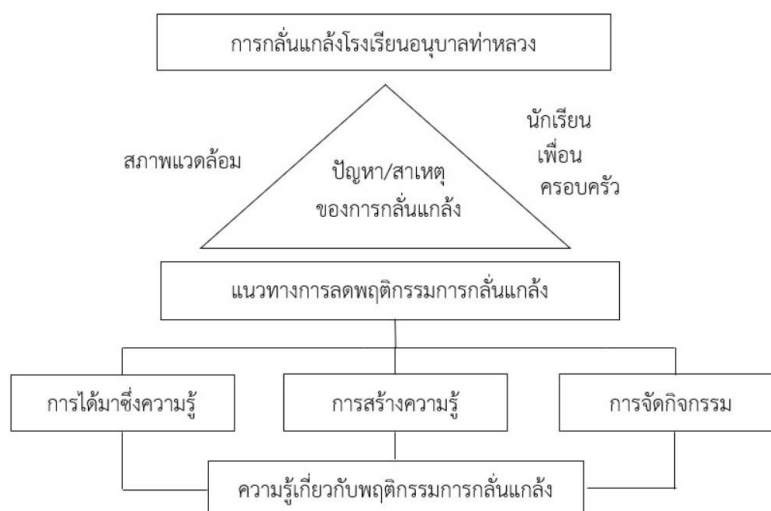
ตาราง 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง

การทดสอบ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ก่อนเรียน	31	5.87	2.25	-4.56	.000
หลังเรียน	31	8.19	1.54		

จากตารางการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนของกลุ่มทดลองและหลังเรียน พบว่า คะแนนก่อนเรียนของกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.87 คะแนนหลังเรียนของกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.19 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้พบว่า คะแนนหลังการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผลจากการสังเกต พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมที่ค่อย ๆ เปลี่ยนไป มีการรับฟังกันมากขึ้นผู้ที่กลั่นแกล้ง และผู้ที่ถูกกลั่นแกล้ง และนักเรียนรับฟังกันส่งผลให้เกิดความเห็นอกเห็นใจกัน เห็นว่าตนเองมีคุณค่า เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างตนเองและเพื่อน สามารถควบคุมตนเองได้ อันเป็นการสร้างพื้นที่ปลอดภัยให้นักเรียนในการแสดงความรู้สึกต่อเหตุการณ์ที่เคยพบเจอ และยังรู้เท่าทันสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ นำข้อมูลสื่อที่ได้รับไปใช้ในทางที่สร้างสรรค์ ส่งผลให้นักเรียนไม่แสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ออกมา

แนวทางการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอนุบาลท่าหลวง อำเภوتاหลวง จังหวัดลพบุรีได้แสดงออกมาเป็นแผนภาพความคิด ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 แผนภาพความคิดการวิจัย

การอภิปรายผล

1. พฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอนุบาลท่าหลวงอำเภอท่าหลวง จังหวัดลพบุรี

สถานการณ์และลักษณะของพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นพบประเด็นคือ การล้อชื่อพ่อแม่โดยการใช้ชื่อพ่อแม่ของเพื่อนแทนชื่อเพื่อน อีกประเด็นคือ การทำร้ายร่างกายด้วยการตี ตบ เตะ ต่อย ถีบ การกระชากหัว และการผลักเพื่อนลงพุ่มไม้ อีกประเด็นคือ การเหยียดรูปลักษณ์ภายนอกเป็นการใช้วาจาที่รุนแรงในการเหยียดรูปลักษณ์ของเพื่อนด้วยการเหยียดสีผิว ทรงผม รูปร่าง และกลิ่นตัวของเพื่อน อีกประเด็นคือ การกีดกันเพื่อนโดยไม่ให้เพื่อนเข้าร่วมกลุ่ม หรือเป็นการผลักเพื่อนออกจากกลุ่มด้วยการทอดทิ้ง อีกประเด็นคือ การว่าร้ายทางวาจาเป็นการใช้วาจาที่รุนแรงในการสนทนากับเพื่อน และประเด็นสุดท้ายคือ การว่าร้ายบนโลกออนไลน์ด้วยการใช้วาจาที่รุนแรงในการสนทนาภายในช่องแชทส่วนตัวบนโลกออนไลน์ เนื่องจากการทำร้ายร่างกาย และการล้อชื่อพ่อแม่ มีผลต่อการบาดเจ็บและจิตใจ จึงทำให้เกิดพฤติกรรมการกลั่นแกล้ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ เนรัญชรา ไชยยา (2559) ที่กล่าวไว้ว่า นักเรียนชายมีพฤติกรรมรังแกมากกว่านักเรียนหญิง รูปแบบพฤติกรรมการรังแกที่พบมากที่สุด คือ การรังแกด้วยวาจา (ร้อยละ 37.3) ได้แก่ การล้อชื่อพ่อแม่ของเพื่อน โดยกระทำสัปดาห์ละ 3 – 4 ครั้ง และรองลงมา คือ ทำให้เพื่อนบาดเจ็บ และการใช้คำพูดทำให้เด็กคนอื่นไม่สบายใจ โดยกระทำสัปดาห์ละ 1 – 2 ครั้ง ซึ่งการกระทำดังกล่าวส่งผลกระทบต่อจิตใจของเพื่อนที่ถูกกระทำ

การศึกษาข้อมูลพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับความคิดเห็นของปัจจัยที่ส่งผลต่อการกลั่นแกล้งของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่ามากเป็นอันดับ 1 คือ ความคิดเห็นต่อความสัมพันธ์ของนักเรียนกับเพื่อน รองลงมาคือ ความคิดเห็นต่อการเห็นคุณค่าของตนเอง และความคิดเห็นต่อการควบคุมตนเอง รองลงมาอีกคือ ความคิดเห็นต่อความสัมพันธ์ของนักเรียนกับครอบครัว ความคิดเห็นต่อความคับข้องใจ ความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการใช้สื่อ และด้านที่มีค่าอันดับสุดท้าย คือ ความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้ง เนื่องจากความคับข้องใจ การเห็นคุณค่าในตนเองเป็นการสร้างความมั่นใจในตนเองตามทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (1943 อ้างอิงใน ธนัพร สุทธิคันสนีย์, 2566) และความสัมพันธ์ของนักเรียนกับครอบครัว มีผลต่อการกลั่นแกล้งทางร่างกาย วาจา อารมณ์ และสังคม และบนโลกออนไลน์ จึงทำให้เกิดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งในโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของอัสรี อนุตธิต (2563) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการข่มเหงรังแกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีนัยสำคัญ 4 ปัจจัย

โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลกระทบที่สุดไปหาปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ ความคับข้องใจ การควบคุมตัวเอง ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว และการเห็นคุณค่าในตัวเอง ซึ่งปัจจัยสามารถร่วมกันอธิบายพฤติกรรมกรรมการเข้มแข็งแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

2. สาเหตุการเกิดพฤติกรรมกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอนุบาลท่าหลวง อำเภอท่าหลวง จังหวัดลพบุรี

สาเหตุของพฤติกรรมกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบประเด็นคือ ความไม่สมบูรณ์ของครอบครัว เนื่องจากพ่อแม่แยกทางกัน นักเรียนส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า และอา อีกพบประเด็นคือ การใช้ความรุนแรงในครอบครัว โดยผู้ปกครอง หรือพ่อแม่ใช้ความรุนแรงภายในครอบครัวซึ่งเกิดมาจากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งยุ่งเกี่ยวกับสารเสพติด อีกพบประเด็นคือ ความคับข้องใจของตนเอง การที่ตนเองถูกขัดขวาง และอึดอัดใจ อีกพบประเด็นคือ การแสดงพฤติกรรมตามเพื่อนและรุ่นพี่ การแสดงออกมาซึ่งพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงทางด้านร่างกาย และการล้อชื่อพ่อแม่ และประเด็นสุดท้ายคือ เพื่อนไม่ให้ลอกงานหรือการบ้าน การที่ตนเองไม่สามารถทำสิ่งที่ครูมอบหมายได้ จึงได้ไปขอความช่วยเหลือจากเพื่อนแต่เพื่อนไม่ให้ลอกงานหรือการบ้านจึงทำให้ตนเองแสดงออกซึ่งพฤติกรรมกรรมการกลั่นแกล้ง เนื่องจากครอบครัว มีผลต่อการกระวนกระวาย การอึดอัดใจ เกิดความคับข้องใจตามทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของซิกมันด์ ฟรอยด์ (1939 อ้างถึงใน นัสสรุ หงส์ร้อน, 2563) จึงทำให้เกิดพฤติกรรมกรรมการแสดงออกในโรงเรียนของนักเรียนด้วยการใช้วาจา และการทำร้ายร่างกาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ เนรัญชรา ไชยยา (2559) ที่กล่าวไว้ว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่มีความสัมพันธ์เชิงผกผันกับพฤติกรรมการรังแกทางวาจาในระดับที่ต่ำมาก การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมีสัมพันธ์ทางตรงกับพฤติกรรมการรังแกทางกาย และทางวาจาในระดับที่ต่ำมาก การอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจมีความสัมพันธ์ทางตรงกับพฤติกรรมการรังแกทางกาย การอบรมเลี้ยงดูแบบ ทอดทิ้งมีความสัมพันธ์ทางตรงกับพฤติกรรมการรังแกทางกายในระดับที่ต่ำมาก ความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว มีความสัมพันธ์เชิงผกผันกับพฤติกรรมการรังแกทางวาจา

3. แนวทางการลดพฤติกรรมกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอนุบาลท่าหลวง อำเภอท่าหลวง จังหวัดลพบุรี

แนวทางในการลดพฤติกรรมกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบประเด็นคือ การจัดกิจกรรม เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการกลั่นแกล้งให้กับนักเรียนภายในชั้นเรียน รวมไปถึงการจัดกิจกรรมเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออก อีกประเด็นคือการปรับปรุงตนเอง เป็นการเริ่มจัดการกับอารมณ์ปรับเปลี่ยนและพัฒนาตนเองให้ไปในทิศทางที่ดี อีกประเด็นคือ การให้คำปรึกษา เป็นการสนทนาระหว่างเพื่อนกับเพื่อนหรือการสนทนาระหว่างนักเรียนกับครู อีกประเด็นคือ การช่วยเหลือระหว่างเพื่อนกับเพื่อน เป็นการช่วยเหลือในขณะที่ยังเพื่อนเดือดร้อนหรือต้องการความช่วยเหลือ ในฐานะเพื่อนหรือผู้ที่แข็งแกร่งกว่าก็จะเข้ามาให้การช่วยเหลือหรือห้ามคนที่เข้ามาทำร้าย และประเด็นสุดท้ายคือ การจัดทำคลิปวิดีโอเพื่อให้ความรู้ เป็นการจัดทำสื่อเพื่อให้ความรู้กับนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการกลั่นแกล้ง โดยจัดทำสื่อผ่านทางแอปพลิเคชันและทำการเผยแพร่ผ่านทางเพจของโรงเรียนเนื่องจากการจัดกิจกรรมมีผลต่อการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับนักเรียน และเป็นการแก้ไขปัญหาที่ไม่รุนแรงเพื่อให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมกรรมการกลั่นแกล้งลดน้อยลง สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฏฐธิดา นานนท์ ชำม-สาม (2564) ที่กล่าวไว้ว่า แนวทางในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนโรงเรียนมีแนวทางการบริหารจัดการกิจการนักเรียนด้วยการอบรม การจัดกิจกรรมร่วมกัน การให้คำปรึกษา การสร้างข้อตกลงการทำกิจกรรมร่วมกัน การกำหนดนโยบาย การขอความร่วมมือ การนิเทศติดตาม และการพูดคุยตักเตือนเพื่อป้องกันปัญหาพฤติกรรมกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 2

จากผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนคิดสัณนิคก่อนจะกลั่นแกล้ง ผู้วิจัยพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปมีการรับฟังกันมากยิ่งขึ้นทั้งผู้ที่กลั่นแกล้ง และผู้ที่ถูกกลั่นแกล้ง ส่งผลให้นักเรียนเกิดความเห็นอกเห็นใจกัน รู้สึกเห็นคุณค่าของตนเองมีคุณค่า เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักเรียนและเพื่อน รวมทั้งสามารถควบคุมตนเองได้ อันเป็นการสร้างพื้นที่ปลอดภัยให้นักเรียนในการที่ได้แสดงความรู้สึก เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนก่อนเรียนของกลุ่มทดลองและหลังเรียน พบว่าคะแนนหลังการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากการจัดกิจกรรมเป็นการสร้างความสัมพันธ์ และความสามัคคีให้กับนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนเกิดการเห็นคุณค่าในตนเอง รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า เกิดความมั่นใจในการกล้าคิดกล้าทำและกล้าแสดงออก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์พลอย รุ่งแสง (2560) ที่กล่าวไว้ว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองในช่วงก่อน - หลังการทดลองและช่วงติดตามผลมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) เมื่อเปรียบเทียบกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมพบว่าคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเอง ในช่วงหลังการทดลองและช่วงติดตามผลของทั้งสองกลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$)

องค์ความรู้ใหม่

ลักษณะของพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียน คือ การล้อชื่อพ่อแม่ การทำร้ายร่างกาย และการผลักเพื่อนลงพุ่มไม้ การเหยียดรูปลักษณ์ภายนอก การกีดกันเพื่อนโดยไม่ให้เพื่อนเข้าร่วมกลุ่ม สาเหตุของพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียน คือ ความไม่สมบูรณ์ของครอบครัว การใช้ความรุนแรงในครอบครัว ความคับข้องใจของตนเอง การแสดงพฤติกรรมตามเพื่อน และรุ่นพี่ เพื่อนไม่ให้ออกงานหรือการบ้าน แนวทางในการลดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียน คือ การจัดกิจกรรมเพื่อให้ความรู้ การปรับปรุงตนเอง การให้คำปรึกษา การช่วยเหลือระหว่างเพื่อนกับเพื่อน และการจัดทำคลิปวิดีโอเพื่อให้ความรู้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ครูประจำชั้นหรือครูแนะแนว ควรนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน หรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อลดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นด้วยการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะต่าง ๆ ให้แก่นักเรียน

1.2 ครูประจำชั้นหรือครูแนะแนว ควรนำแบบวัดการวิจัยไปใช้ในการคัดกรองพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน ซึ่งจะช่วยลดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ เพื่อลดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียน ด้วยการใช้เทคนิคทางจิตวิทยาต่าง ๆ เช่น การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม เพื่อป้องกันการกลั่นแกล้งของนักเรียนในโรงเรียน เป็นต้น

2.2 ในการเก็บรวบรวมข้อมูล (การวัด) ในครั้งนี้ คำถามและภาษาที่ใช้ควรใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย เนื่องจากนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสมีความสามารถในการใช้ภาษาที่ไม่ถูกต้องมากนัก

เอกสารอ้างอิง

จิรดา ประสาทพรศิริโชค. (2562). พฤติกรรมการรังแกกันในโรงเรียนในเด็กและวัยรุ่นสมมติฐานที่มารับการรักษานที่หน่วยจิตเวชเด็กและวัยรุ่น โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ชุตินาถ ศักรินทร์กุล และอลิสรา วัชรสินธุ์. (2557). ความสุขของการเข้มแข็งแรงแและปัจจัยด้านจิตสังคมที่เกี่ยวข้องในเด็กมัธยมต้น เขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. *วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย*, 59(3), 221 – 230
- ญาดา หิรัญะนันท์. (2564). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการแสดงบทบาทผู้ปกป้อง หรือสังเกตการณ์ในเหตุการณ์ร่งแในโรงเรียนของ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. *วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.
- ณัฐธณานนท์ ข้ามสาม. (2564). *แนวทางการบริหารกิจการนักเรียน เพื่อป้องกันปัญหาพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหา บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- ธนัพร สุทธิสันสนีย์. (2566). *ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์*. สืบค้นเมื่อ 22 ธันวาคม 2566. เข้าถึงได้จาก <https://golink.icu/9mwkrrZ>
- นวกัทร ณรงค์ศักดิ์ และอารณีย์ วิวัฒนาภรณ์. (2563). สถานศึกษาต้นแบบในการป้องกันการกลั่นแกล้งเข้มแข็งแกัน ใน โรงเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา. *วารสารกระบวนการยุติธรรม*, 16(1), 35 – 67
- นวิยา นิยมธรรม. (2558). รายงานการวิจัย เรื่อง ศึกษาพฤติกรรมการรังแกของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายถึง ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในประเทศไทยปี: กรณีศึกษาผู้ถูกรังแก. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นัสสร หงส์ร่อน. (2563). *แนวคิดทฤษฎีบุคคลิกภาพ*. สืบค้นเมื่อ ธันวาคม 16, 2566, เข้าถึงได้จาก <https://relink.asia/Wy03f>
- เนรัฐชรา ไชยยา. (2559). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรังแกของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัด ลำปาง. *วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*.
- พรพรรณ ทองมงคลศักดิ์. (2560). *การศึกษาพฤติกรรมการถูกรังแกของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น*. สืบค้นเมื่อ 11 ธันวาคม 2566. เข้าถึงได้จาก <https://shorturl.asia/SjcqL>.
- พิมพ์พลอย รุ่งแสง. (2560). *ผลของกลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยาต่อการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ถูกเข้มแข็งแทางโลกไซเบอร์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภัทรจรัส บำรุงพงษ์. (2562). *การกลั่นแกล้งในมหาวิทยาลัย: กรณีศึกษานิสิตที่มีความต้องการพิเศษ*. วิทยานิพนธ์ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โรงเรียนอนุบาลท่าหลวง. (2566). *ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน*. สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2566. เข้าถึงได้จาก <https://shorturl.asia/VLOcf>
- สมบัติ ตาปัญญา. (2550). *รายงานการสำรวจปัญหาการรังแกกันของนักเรียน*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุจรรยา ทรัพย์สิริโสภ. (2557). *ความรู้เบื้องต้นทางสถิติ*. สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2566. เข้าถึงได้จาก <https://shorturl.asia/astGW>
- หทัยภัทร โอสุวรรณ. (2562). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นใน ประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัสรี อนุตโต. (2563). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเข้มแข็งแของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น*. วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Rigby. (2007). *Bullying in school and what to do about it*. Camberwell Victoria: Australian Council for Educational Research.

